

การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก

INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT
OF EXCELLENT LEVEL SCHOOLS IN THE THIRD EXTERNAL QUALITY
ASSURANCE BEING UNDER SERVICE AREA OFFICE

วรรณศร ขอสกุลไพศาล*
ประเสริฐ อินทร์รักษ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ
1) องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับ
ดีมาก 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบ
สารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ
ภายนอกรอบสามในระดับดีมาก ประชากร คือ โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับ
ดีมาก จำนวน 2,642 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างโดยการ
เปิดตารางของของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) คือ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม
ในระดับดีมาก จำนวน 96 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ
3 คน ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รักษาการ
2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/รักษาการ 3) หัวหน้า
งานสารสนเทศของโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 288 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และ
แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ การสังเคราะห์เอกสาร ความถี่ ค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงสำรวจ

* หลักสูตรปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมาก เป็นพหุองค์ประกอบ มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ 2) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน 3) ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 4) ด้านการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดระบบสารสนเทศ 6) ด้านแหล่งข้อมูลสารสนเทศ 2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมาก ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมาก มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การบริหารระบบสารสนเทศ การประเมินคุณภาพ

Abstract

The purposes of this research were; 1) to identify the components of Information Systems Management of Schools, under Primary Educational Service Area Office, which excellent level in the third external quality assurance, and 2) to confirm the Information Systems Management of Schools, under Primary Educational Service Area Office, which excellent level in the third external quality assurance. The population were

2,642 Schools of under Primary Educational Service Area Office, which excellent level in the third external quality assurance. The samples were 96 schools and the respondents were administrative staff and school stakeholders with the total of 261 respondents form 87 school. The instruments for collecting the data were semi-structured interview and opinionnaires. The data were analyzed by content analysis, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and exploratory factor analysis.

The findings of this study were as follows:

1. The Information Systems Management of Schools, under Primary Educational Service Area Office, which excellent level in the third external quality assurance factors were 6 components: 1) The process of information systems, 2) Controlling and evaluation of information system, 3) Good governance administration, 4) Decentralization according to school structure, 5) The usage of technology in the information system, 6) Sources of Information.

2. The experts confirmed that the components were accuracy, propriety, feasibility and utility.

Keywords: Information Systems Management, Quality Assurance

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาที่ต้องก้าว ให้ทันกับการ

เปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในเรื่องการ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาในหมวดที่ 9 เรื่อง เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจุบันระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานในโรงเรียน เพื่อใช้ในการบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคของการ ปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งหวังให้การปฏิรูปการศึกษา ประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

การพัฒนาสารสนเทศเพื่อใช้ในสถาน ศึกษาทั้งการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทั้งงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ อีกทั้งในด้านการจัดการเรียน การสอน การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จได้ผลงาน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจำเป็นต้องเอาการบริหารเชิงระบบมาใช้ในการจัดระบบ สารสนเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายการ พัฒนาบริหารจัดการ มีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการวางแผนระบบข้อมูล สารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยง ติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทุกระดับ ปรับปรุงกระบวนการบริหารและพัฒนาคุณภาพทางการ ศึกษา อย่างต่อเนื่อง ในสถานศึกษามีข้อมูลมากมาย กระจัดกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นระบบสารสนเทศที่มีความแน่นอน ข้อมูลที่จะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งไม่เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอีกทั้ง ยังไม่มีความเป็นระเบียบแล้ว จะเกิดความ ไม่สะดวก หรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้หรือมีข้อมูล ด้านการ บริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาต้องมีระบบ

การบริหารและการจัดการศึกษา ที่นำไปสู่คุณภาพ ของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็น ปัจจุบันและสามารถ เรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา โดยผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการ ต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ สำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดและ ดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กันไปในขณะเดียวกัน เพื่อให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดในการ บริหารและการจัดการศึกษา การบริหารจัดการดังกล่าว จะมีคุณภาพประสิทธิภาพได้ ต้องเป็นการบริหารโดยมี ข้อมูลข่าวสารเป็นองค์ประกอบ การดำเนินการของ สถานศึกษา จึงต้องมีต้องมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการ บริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูง เพราะข้อมูลสารสนเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหาร ช่วยวางแผน การตัดสินใจ และการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศมีบทบาท ต่อการศึกษามาก สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูล ปฐมภูมิ หรือแหล่งข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลพื้นฐาน ทางการศึกษาที่สำคัญ ของหน่วยงานที่ต้องนำข้อมูล ไปใช้วางแผน บริหารงาน การปฏิบัติงาน การจัดการ ศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุก ๆ ด้าน หากแหล่งข้อมูลดังกล่าว ถ้าไม่ได้จัดเก็บให้เป็นระบบ ย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพของข้อมูลสารสนเทศ ถ้าขาดประสิทธิภาพ ย่อมมีผลกระทบกับการบริหารงาน ทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ทันกับเหตุการณ์ และ ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จะส่งผลให้การบริหารการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานเหล่านั้นลดประสิทธิภาพไปด้วย ดังนั้น การบริหารงานในโรงเรียนจะบรรลุตามแผน หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็น ต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นพื้นฐานในการ

ตัดสินใจดำเนินงาน ข้อมูลของโรงเรียนจึงเปรียบเสมือน เครื่องมือที่ช่วยตรวจสอบสภาพการทำงานของผู้บริหาร เป็นเครื่องมือช่วยปรับทิศทางและแนวทางในการตัดสินใจ และการวางแผนบริหารโรงเรียน ซึ่งในการบริหารงานดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ระบบสารสนเทศทางการศึกษา (Education Information System) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนา นโยบาย การวางแผน และพัฒนาการศึกษา เพราะกระบวนการตัดสินใจ ในการบริหารย่อมอาศัยระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนา นโยบาย การวางแผน และการพัฒนาการศึกษา จึงต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัยและตรงต่อการนำไปใช้ การที่สถานศึกษา ขาดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพไม่ครบถ้วน ไม่ตรงตามความต้องการและไม่สามารถเรียกใช้ได้ ทันเหตุการณ์ ย่อมทำให้ผู้บริหารขาดความศรัทธา ในคุณภาพของข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีอยู่ เป็นสาเหตุ นำไปสู่การบริหารงานหรือการตัดสินใจโดยใช้ดุลพินิจ ประสบการณ์ และเจตคติส่วนตัวของผู้บริหาร โดยไม่มีการนำข้อมูลมาสนับสนุน ทำให้การบริหารขาดประสิทธิภาพ หรือเกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้

ปัญหาการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนในข้างต้น การบริหารจัดการระบบสารสนเทศจึงมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน เพื่อจะได้มีข้อมูลประกอบการพัฒนางาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารทั้งในระดับสูงและระดับหัวหน้า มีความ จำเป็นที่จะต้องใช้อุข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผน การตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ส่งผลไปถึงเรื่องของการประกันคุณภาพของสถานศึกษา แต่เนื่องจาก

ปัญหาของการบริหารจัดการระบบสารสนเทศที่พบ ทำให้การเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพจาก ภายในและภายนอกของสถานศึกษาอย่างไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะ ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพภายนอกในรอบสามในระดับดีมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ภายนอกในรอบสามในระดับดีมาก
2. เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ภายนอกในรอบสามในระดับดีมาก

สมมติฐานการวิจัย

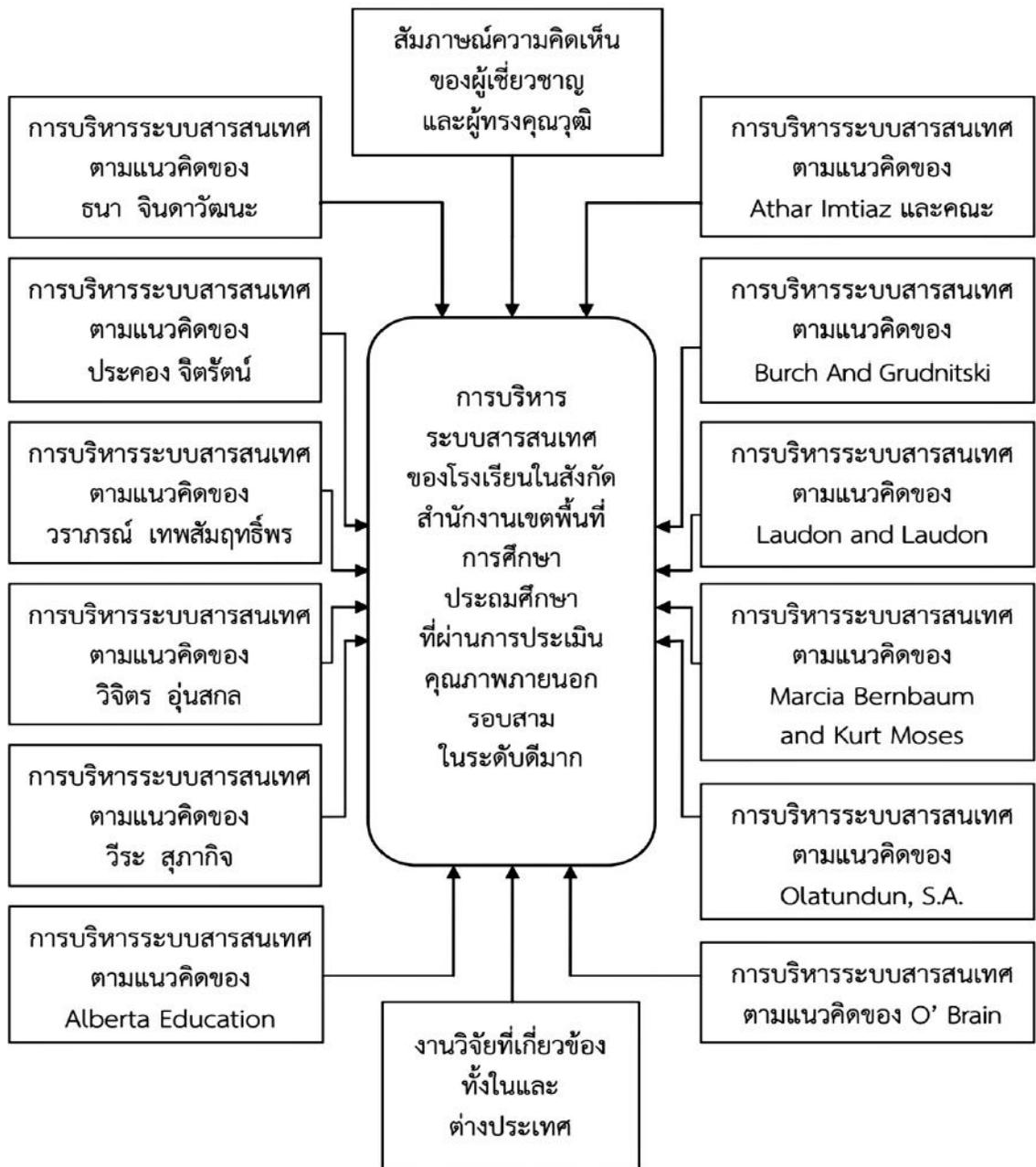
1. องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมากเป็นพหุองค์ประกอบ
2. การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบสามในระดับดีมาก มีความเหมาะสมเป็นไป ได้ ถูกต้องและมีประโยชน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศ และยืนยันการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมาก ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการ

วิจัยจากองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยนำแนวคิด ข้อค้นพบ ทฤษฎีงานวิจัยของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ระบบสารสนเทศ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านองค์ประกอบการบริหารระบบ

สารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบสามในระดับดีมาก สามารถแสดงเป็น กรอบแนวคิดได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล ให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการ จัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อ สะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จะสามารถ นำไปใช้สนับสนุนการ บริหารและการตัดสินใจทั้งใน ระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารสถานศึกษา เช่น โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1) งานบริหารวิชาการ เช่น การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนา กระบวนการการเรียนรู้การวัดผลประเมินผล และการ เทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน

2) งานบริหารงบประมาณ เช่น การดำเนินงาน นโยบายและแผน งานสารสนเทศในโรงเรียน การเงิน และบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การตรวจสอบ ภายใน

3) งานบริหารงานบุคคล เช่น การวางแผน อัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหา การบรรจุ แต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4) งานบริหารทั่วไป เช่น การประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ ให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ได้แก่ งานธุรการ งาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานส่งเสริม กิจการงานอาคารสถานที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ภายใต้การ กำกับดูแลและการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา 183 เขต จำนวน 28,358 โรงเรียน

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)” หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้ สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพ ภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมิน ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการ วิจัย ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับ ดีมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ตัวแปร ที่ต้องการแล้ว จึงนำผลที่ได้ไปพัฒนาแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ หลังจากนั้น นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 3 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างานที่รับผิดชอบ จำนวน 3 คน หัวหน้างาน ที่รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศ จำนวน 3 คน โดยวิธี เลือกแบบ (Snowball Technique) และมีหลักเกณฑ์ การเลือก คือ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี ทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการ สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก

ขั้นที่ 2 การสร้างพัฒนาเครื่องมือวิจัย ขั้นตอนนี้ นำผลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาพัฒนาแบบสอบถามและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมากที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกับกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย นำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (Lee J. Cronbach, 1984) ปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการนำแบบสอบถามจากขั้นที่ 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) แปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมาก และยืนยันการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมาก

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะการศึกษาแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษา

สภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (The One - Shot, Non Experimental Case Study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วย โรงเรียนที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมาก จำนวน 2,642 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) โดยมีวิธีการเลือกดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูล

1.1 แบ่งโรงเรียนที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมาก โดยแยกจำนวนโรงเรียนตามภาคทั้งหมด 6 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้)

1.2 โรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับดีมาก ทั้ง 6 ภาค จำนวน 2,642 โรงเรียน

1.3 จำนวนประชากร 2,642 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (Taro Yamane) (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 โรงเรียน

1.4 ผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียน ๆ ละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รักษาการ, รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/รักษาการ และหัวหน้างานสารสนเทศของโรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 288 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง สาขาที่จบการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันและประสบการณ์ทำงานด้านสารสนเทศ

2. ตัวแปรที่จะศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมากที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) พัฒนามาจากเอกสารงานวิจัย สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใช้เก็บข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 1 เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมาทำการสังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก

1.2 นำองค์ประกอบที่ได้มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ใช้เก็บข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก มีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 1 มาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้างขอบเขตของแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างของขอบเขตของเนื้อหาปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ

2.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบด้วยดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามตัวแปร

2.3 ทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ

2.4 วิเคราะห์ ทาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ปรับแก้ และได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กิ่งโครงสร้าง โดยผู้ให้ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัย ในขั้นที่ 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยผู้ให้ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัย ในขั้นที่ 3 มีวิธีการดังนี้

2.1 ตรวจสอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาตรวจนับคะแนนแต่ละข้อหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อในภาพรวมและวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (Best,1970)

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Factor Analysis) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการ

ประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมากโดยการวิเคราะห์แบบปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

4. นำองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศที่ได้มาทำแบบสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ 7-9 คน เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ (2) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน (3) ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (4) ด้านการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และ (6) ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ โดยแต่ละองค์ประกอบจัดเรียงลำดับความสำคัญตามค่านำหนักองค์ประกอบดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 “ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ” 26 ตัวแปร คือ 1) มีการกำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะของงาน 2) มีการกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของคณะกรรมการ 4) มีการกำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถาม 5) มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 6) มีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล 7) จัดเก็บข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ 8) มีการจัดหมวดหมู่

ของข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ 9) จัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจงโดยวิธีการง่าย ๆ ที่เรียกว่า ทำด้วยมือ 10) ข้อมูลสารสนเทศมีความหมายชัดเจน 11) มีการกำหนดรายการข้อมูลอย่างชัดเจน 12) จัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศไว้ในสื่ออย่างมีระบบ 13) มีการ จัดเก็บทั้งแบบแฟ้มเอกสารและแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ 14) มีการประชุมการวางแผนการจัดเก็บระบบข้อมูล 15) มีการกำหนดภารกิจเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ ใ้ไว้อย่างชัดเจน 16) มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของงานวิชาการ 17) มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของงานงบประมาณ 18) มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของงานบุคคล 19) มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของงานบริหารทั่วไป 20) ข้อมูลสารสนเทศมีความ โปร่งใสตรวจสอบได้ 21) ผู้บริหารตรวจสอบความ ถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศ ที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้ 22) จัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี 23) มีรูปแบบ การจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศโดยจัดระบบตาม ลักษณะข้อมูล 24) มีรูปแบบการจัดเก็บระบบข้อมูล สารสนเทศโดยจัดระบบเพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมิน ภายนอก 25) มีรูปแบบการจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยจัดระบบตามลักษณะข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 26) มีรูปแบบการ จัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศโดยจัดระบบตามภารกิจ การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและ บุคลากร

1.2 องค์ประกอบที่ 2 “ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของ โรงเรียน” 19 ตัวแปร คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการ ต่าง ๆ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีระบบติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการออกข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน 3) ข้อมูลสารสนเทศ

ของสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์อนาคต ของโรงเรียนได้ 4) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการสอน 5) สารสนเทศเป็นปัจจัย สำคัญในการตัดสินใจของผู้บริหาร 6) การใช้ทรัพยากร ที่มีให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด 7) ผู้บริหาร มีการวางแผน (Planning) ในการกำหนดวัตถุประสงค์ การบริหารระบบสารสนเทศใ้ไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 8) การบริหารจัดการระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นและให้การยอมรับจากหน่วยงาน ภายนอก 9) สถานศึกษาพัฒนาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมายวิธีดำเนินการของสถานศึกษาอย่าง ชัดเจน 10) ผู้บริหารมีการกำหนดกรอบหัวข้อของ สารสนเทศที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง 11) ผู้บริหาร มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการ ตัดสินใจ 12) ผู้บริหารกำหนดทางเลือกในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อมูลเมื่อกระบวนการประสบปัญหา 13) สถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศออกสู่ สาธารณชนได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์ 14) ผู้บริหาร ตรวจสอบและประเมินผลเป็นระยะ 15) ผู้บริหารมีการ กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการใช้ตรวจสอบและ ประเมินผล 16) ผู้บริหารยึดหลักความประหยัดและ คุ่มค่าในการบริหารจัดการ 17) ผู้บริหารตรวจสอบ ระบบการบริหารงานภายในองค์กร 18) ผู้บริหารตรวจสอบ งบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารจัดการ 19) ผู้บริหาร ตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

1.3 องค์ประกอบที่ 3 “ด้านการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล” 13 ตัวแปร คือ 1) กำหนด ความสัมพันธ์ของระบบบริหารสารสนเทศกับระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2) ประสานงาน กับหน่วยงานเอกชนเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ ประกอบการตัดสินใจ 3) มีการกระจายอำนาจลงไป ในทุกงานของสถานศึกษา 4) บุคลากรทุกกลุ่มงาน มีการรับรู้หรือร่วมงานอย่างทั่วถึง 5) มีการจัดทำคำสั่ง มอบหมายงานให้ชัดเจน ให้เป็นไปตามความเหมาะสม

กับบริบท สภาพแวดล้อม และจำนวนบุคลากร 6) สร้างโอกาสให้กับบุคลากรในการรับผิดชอบงาน 7) สถานศึกษามีการวิเคราะห์สารสนเทศที่ต้องการ 8) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถดูแลระบบเครือข่ายในการเก็บข้อมูล 9) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 10) แต่งตั้งคณะบุคลากรในการร่วมกำกับ ดูแล และติดตาม 11) ผู้บริหารกำหนดความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ให้กับบุคลากร 12) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ 13) มีการนำข้อมูลสารสนเทศให้บริการแก่ชุมชนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.4 องค์ประกอบที่ 4 “ด้านการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา” 16 ตัวแปร คือ 1) ใช้หลักการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานในท้องถิ่น 2) ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม 3) จัดสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน 4) จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและคุ้มค่า 5) ผู้บริหารบริหารงานโดยใช้ ธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารงานองค์กร โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน 6) กระบวนการบริหารงานมีความโปร่งใส 7) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร 8) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระยะยาว และแผนประจำปี 9) ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย 10) ผู้บริหารร่วมวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ 11) สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ 12) ให้การยอมรับในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากร 13) ปลุกฝังความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าของงานที่ได้รับมอบหมาย 14) จัดประชุม สัมมนา หรือศึกษาดูงานให้กับบุคลากร 15) ผู้บริหารสร้างมียึดหยุ่นในการบริหารจัดการ

ในองค์กร 16) ผู้ร่วมงานยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากหัวหน้างาน

1.5 องค์ประกอบที่ 5 “ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ” 10 ตัวแปร คือ 1) มีระบบของการค้นหาที่สะดวกและมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 2) ผู้บริหารมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม 4) พัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลในสถานศึกษาโดยมีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและสื่อสารได้หลายทาง 5) ให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง 6) สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเอง 7) ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาระบบสารสนเทศ 8) ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 9) มีการบริหารงานด้วยระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและมีความคิดริเริ่มในการพัฒนาระบบงาน 10) จัดอบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อมาใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศที่ดี

1.6 องค์ประกอบที่ 6 “ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ” 5 ตัวแปร คือ 1) มีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศอย่างชัดเจน 2) ผู้บริหารมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเพื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ขององค์กรในการนำมาใช้ในการบริหารระบบสารสนเทศ 3) มีการเก็บข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกมาประมวลและวิเคราะห์ร่วมกัน 4) มีการเก็บข้อมูลจากหน่วยงานราชการอื่นหรือภาคเอกชนเพื่อใช้ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศ 5) มีการสำรวจ ศึกษาค้นคว้า และวิจัยข้อมูลเพื่อตอบสนองเป้าหมายในการดำเนินงาน

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก

ผลการตรวจสอบการยืนยันองค์ประกอบองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก โดยวิธีอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ผลการตรวจสอบยืนยันพบว่าผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก เป็นพหุองค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ ได้แก่ (1) ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ (2) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน (3) ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (4) ด้านการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และ (6) ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลโดยแยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก และ 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก

ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ทำให้ได้องค์ประกอบที่สำคัญรวมทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่มีผลมากต่อบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ (1) ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ (2) ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ (3) ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (4) ด้านภาวะผู้นำในการการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และ (6) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า องค์ประกอบที่มีผลมากต่อบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมากเป็นพหุองค์ประกอบ ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก ซึ่งเป็นหน่วยงานหรือองค์การในระดับปฏิบัติการ ที่ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถจัดการระบบสารสนเทศ

ให้เป็นระบบง่ายต่อการใช้งานเนื่องจากข้อมูลสารสนเทศมีความจำเป็นและเป็นความต้องการของทั้งบุคลากรและผู้เรียนในโรงเรียนที่จะนำไปใช้งานให้เกิดประโยชน์ จึงต้องให้ความสำคัญ และระบบสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอน มีการปฏิรูปการทำงานภายในโรงเรียนเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานแบบเดิม และเพื่อให้การทำงานเหมาะสม รวมถึงการบูรณาการระบบสารสนเทศเข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนทำให้ต้องมีการออกแบบและพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในงานจริงให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารระบบสารสนเทศจึงกลายเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการจัดการข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ในการเตรียมความพร้อมของข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องให้ความสำคัญกับคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ เป็นเครื่องมือหลักในการใช้งานและจัดการระบบสารสนเทศภายในโรงเรียนและ อาศัยระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อจะเชื่อมต่อกันโดยใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรับ ส่ง และแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน เนื่องจากการทำงานของระบบสารสนเทศเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อจะสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการในเรื่องต่างของของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนจะบรรลุผลลัพธ์ตามต้องการ ซึ่ง 6 องค์ประกอบที่ค้นพบมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหาร ดังที่ ลอดอนและลอดอน (Landon and Landon) สองผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศจากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ได้กำหนดรูปแบบระบบสารสนเทศ เรียกว่า ภารกิจของระบบสารสนเทศ (Functions of An Information System) ไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วยข้อมูลและกลุ่มของความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ประกอบไปด้วย

การรวบรวม (Collect) หรือการจัดเก็บข้อมูล (Retrieve) 2) กระบวนการประมวลผล (Process) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศ 3) ผลลัพธ์ (Output) เป็นผลผลิตที่ได้จากการจัดกระทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้สนับสนุนการตัดสินใจและการควบคุมในองค์กร (Distribute Information to Support Decision Making and Control in Organization) 4) ปัจจัยป้อนกลับ (Feedback) เป็นการนำสารสนเทศที่ได้มาตรวจสอบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข และสอดคล้องกับระบบสารสนเทศของโอเบรน (O'Brain) ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้าของข้อมูลและทรัพยากร (Input of Data Resources) 2) การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ (Processing Data Into Information) 3) ผลผลิต (Output of information products) 4) การเก็บสำรองข้อมูล (storage of data resources) 5) การควบคุมระบบปฏิบัติการ (Control of System Performance) 6) ทรัพยากร (Resource) ได้แก่ บุคลากร (People Resource) เครื่องมือ อุปกรณ์ (Hardware Resource) ซอฟต์แวร์ (Software Resource) และข้อมูล (Data Resource Resource) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนา จินดาวัฒน์, ประคอง จิตรรัตน์, วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร, วิจิตร อุ่นสกล, วีระ สุภากิจ, ศรีศักดิ์ จามรมาน และโสภาทุ้มช้าง กล่าวไว้ว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศของโรงเรียน พบว่าสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญในการบริหารของผู้บริหาร หากสถานศึกษามีคุณภาพ เช่น ถูกต้อง ทันสมัย รวดเร็ว และตรงกับความต้องการ และมีความพร้อมในการนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้การบริหารงานการตัดสินใจของผู้บริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะมีการตัดสินใจอยู่บนข้อมูลของสารสนเทศทางการศึกษาที่ดีมีข้อมูลของสถานศึกษาทุกด้านที่เป็นปัจจุบัน สารสนเทศที่ดี คือ มีความถูกต้องเที่ยงตรง

มีความน่าเชื่อถือได้ ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถตรวจสอบได้ มีความปลอดภัย คุ่มค่าและประหยัด มีความยืดหยุ่นเกี่ยวข้องกับงานที่ทำและง่ายต่อการนำมาใช้งาน

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์นี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก ประกอบด้วยพหุองค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยของนักวิชาการ หน่วยงานและองค์การรวมทั้งสถาบันทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก

โดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผลการตรวจสอบพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก เป็นพหุองค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 องค์ประกอบคือ ได้แก่ (1) ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ (2) ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน (3) ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (4) ด้านภาวะผู้นำในการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และ (6) ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก มีความ

ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ เพราะจากเดิมการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนผู้บริหารได้ให้ความสำคัญองค์ประกอบในด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศเพียงอย่างเดียว ทำให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ภายในองค์การไม่เกิดประสิทธิภาพ หรือไม่ประสบความสำเร็จ และเสี่ยงประมาทไปอย่างมากแต่ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หากนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยถึงองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้ความสำคัญกับองค์ประกอบในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านภาวะผู้นำในการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ จึงจะทำให้การบริหารระบบสารสนเทศมาใช้ในองค์การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ช่วยในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกจัดระบบสารสนเทศเพื่อง่ายต่อการนำไปใช้และมีข้อมูลสารสนเทศที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา สามารถแข่งขันและพัฒนาองค์การให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากภาวะเศรษฐกิจ สังคมได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมากไว้ว่า การลำดับความสำคัญขององค์ประกอบควรมีการจัดกลุ่มตัวแปรที่ใกล้เคียงกันไว้ด้วยกันเพื่อลดความซ้ำซ้อน จะทำให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ควรมีการจัดทำแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโดยตรงหรือนำข้อมูลในส่วนของผู้บริหารมาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการ

บริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมากได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบของการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก 6 องค์ประกอบที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก ควรให้ความสำคัญเพราะถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมากตามลำดับ ได้แก่ กระบวนการของระบบสารสนเทศ การศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ และการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน ดังนั้น ในการนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมองค์ประกอบดังกล่าว คือ

1. ด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศ ควรมีการกำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะของงาน มีการกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล รวมไปถึงการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของคณะกรรมการในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ คำนึงถึงวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยรูปแบบที่หลากหลายมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และข้อมูลควรมีความเป็นปัจจุบันโดยจะต้องกำหนด

ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ รวมไปถึงมีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจแนบโดยวิธีการง่าย ๆ ที่เรียกว่าทำด้วยมือ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลสารสนเทศมีความหมายชัดเจน ในการกำหนดรายการข้อมูลอย่างชัดเจน ทำให้สามารถจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไว้ในสื่ออย่างมีระบบ ทั้งแบบแฟ้มเอกสาร และแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากการจัดการระบบสารสนเทศที่ดีควรมีการประชุมการวางแผนการจัดเก็บระบบข้อมูลเพื่อกำหนดภารกิจเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ข้อมูลสารสนเทศมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ผู้บริหารตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้

2. ด้านการศึกษาแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แหล่งข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญเนื่องด้วยข้อมูลที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการต่าง ๆ จะต้องเป็นข้อมูลที่นำมาจากแหล่งข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ ถูกต้อง และมีความทันสมัย ที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการกรอกข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์อนาคตของโรงเรียนได้ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริหาร การใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล หลักในการบริหารงานขององค์กรทุกองค์กรมีความ

จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานขององค์กรเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร ผู้บริหารจึงต้องมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการระบบงานให้ครอบคลุมในการวางแผนการทำงานไม่ซ้ำซ้อนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในส่วนของผู้ปฏิบัติได้ ควรกำหนดความสัมพันธ์ของระบบบริหารสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อทำงานครั้งเดียวกันไม่เกิดความซ้ำซ้อน ประสานงานกับหน่วยงานเอกชนเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจ มีการกระจายอำนาจลงไปในทุกงานของสถานศึกษา บุคลากรทุกกลุ่มงานมีการรับรู้หรือร่วมงานอย่างทั่วถึง มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ชัดเจน ให้เป็นไปตามความเหมาะสมกับบริบท สภาพแวดล้อม และจำนวนบุคลากร สร้างโอกาสให้กับบุคลากรในการรับผิดชอบงาน สถานศึกษามีการวิเคราะห์สารสนเทศที่ต้องการ แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและระบบเครือข่ายในการเก็บข้อมูล ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ แต่งตั้งคณะบุคลากรในการร่วมกำกับ ดูแล และติดตามผู้บริหารกำหนดความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ให้กับบุคลากร กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ มีการนำข้อมูลสารสนเทศให้บริการแก่ชุมชนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

4. ด้านการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษา ความสำคัญในการกระจายอำนาจตามโครงสร้างสถานศึกษาในการใช้หลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรหรือหน่วยงานในท้องถิ่น ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีมจัดสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและคุ้มค่า ผู้บริหารบริหารงานโดยใช้

ธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารงานองค์กร โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน กระบวนการบริหารงานมีความโปร่งใส ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระยะยาว และแผนประจำปี ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ผู้บริหารร่วมวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ให้การยอมรับในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากร ปลูกฝังความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าของงานที่ได้รับมอบหมาย จัดประชุม สัมมนา หรือศึกษาดูงานให้กับบุคลากร ผู้บริหารสร้างความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการในองค์กร

5. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการระบบสารสนเทศเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว ทำต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน มีระบบของการค้นหาที่สะดวกและมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ผู้บริหารมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม พัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลในสถานศึกษาโดยมีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและสื่อสารได้หลายทาง ให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการบริหารงานด้วยระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ

ที่ทันสมัยและมีความคิดริเริ่มในการพัฒนากระบวนการจัดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อมาใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศที่ดี

6. ด้านการควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน การควบคุม ติดตาม และการประเมินผลระบบสารสนเทศของโรงเรียน เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศภายในโรงเรียน ที่ดี ควรมีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเพื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ขององค์กรในการนำมาใช้ในการบริหารระบบสารสนเทศ มีการเก็บข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกมาประมวลและวิเคราะห์ร่วมกัน มีการเก็บข้อมูลจากหน่วยราชการอื่นหรือภาคเอกชน เพื่อใช้ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศ มีการสำรวจศึกษาค้นคว้าและวิจัยข้อมูลเพื่อตอบสนองเป้าหมายในการดำเนินงาน

นอกจากนั้นควรให้ความสำคัญของตัวแปรที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 2) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

ดูแลระบบเครือข่ายในการเก็บข้อมูล 3) มีการจัดเก็บทั้งแบบเพิ่มเอกสารและเพิ่มอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากความถูกต้องของข้อมูลถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะทำให้ระบบสารสนเทศของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการแต่งตั้งบุคลากรมีความรู้และความสามารถในการดูแลระบบเครือข่ายในการเก็บข้อมูล การจัดเก็บที่เป็นระบบทั้งแบบเพิ่มเอกสารและเพิ่มอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะทำให้ข้อมูลมีประสิทธิภาพและนำไปใช้งานได้อย่างสะดวกและรวดเร็วเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับ ดีมาก ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน
2. ควรทำการวิจัยโดยนำองค์ประกอบของการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในระดับ ดีมาก ในครั้งนี้ไปพัฒนาต่อ เพื่อนำองค์ประกอบไปใช้ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- ธนา จินดาวัฒน์. (2554). **การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.** ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประคอง จิตรรัตน์. (2552). **การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร. (2551). **การศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- วิจิตร อุ่นสกล. (2554). **การศึกษาระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9.** ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระ สุภากิจ. (2542). **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.** กรุงเทพฯ: ศรีนครินทร์วิโรฒประสารมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- Alberta Education, Research Model from Alberta Education. (1990). [Online], accessed 29/ December/2015. Available from http://www.2learn.ca/research/1990_model.html
- Athar Imtiaz. et all. Critical Success Factors of Information Technology Projects, World Academy of Science, Engineering and Technology International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering Vol:7, No:12, 2013.
- Best, John W., Research in Education, 2nd ed. (New Jersey: Prentice-Hall, 1970), 204-208.
- James A. O'Brain, Management Information Systems, 3rd ed. (Chicago McGraw-Hill Book Company, 2006), 26.
- John G. Burch and Gary Grudnitski, Information Systems, 5th ed. New York: John Wiley & Son, Inc., 1989), 40-44.
- Kenneth C. Laudon and Jane P. Laudon, Management Information Systems: Organization and Technology, 4th ed. (New York: McMillan Publishing Company, 2004), 7-8.
- Lee J. Cronbach, Essentials of Psychological Test, 4th ed. (New York: Harper & Row, 1984), 126.
- Marcia Bernbaum and Kurt Moses. Education Management Information Systems,
- Yamane, Taro, Statistics: An Introductory Analysis, Third edition, (New York: Harper and Row Publication, 1973)